

Monumentnummer*: 520840

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 18148/18

<i>Complexnummer</i>	<i>Complexnaam</i>
520837	Sperwershof

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
's-Graveland	Wijdmeren	Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Noordereinde	50		1243 JH	's-Graveland	Bij	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
'S-GRAVELAND	A	1622		
'S-GRAVELAND	A	1683		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG van de buitenplaats "Sperwershof". De buitenplaats is aangelegd op een, in de eerste helft van de 17de eeuw aangelegde, rechthoekige kavel, door kavelsloten gescheiden van de buitenplaats "Boekesteyn" aan de noordzijde, aan de zuidzijde (gedeeltelijk) van het Ankeveensepad en aan de westzijde van het Noordereinde. Aan de oostzijde wordt de kavel begrensd door de Oude Meentweg.

De buitenplaats is gelegen in het beschermde dorpsgezicht van 's-Graveland.

Omschrijving

De park- en tuinaanleg bestaat van west naar oost uit drie compartimenten. Aan de westzijde de tuinaanleg rondom de 20ste-eeuwse villabebouwing naar ontwerp van H. Copijn uit 1888 in de Engelse Landschapstijl. In de zuidwesthoek de in oorsprong 18de-eeuwse moestuin, deels nog omgeven door smalle sloten en aan de noordzijde door de tuinmuur. Oostelijk van het parkbos een gedeelte open weidegrond met solitaire boomgroepen en bij de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Oude Meentweg het terrein met volkstuinen.

Het terrein is vanaf het Noordereinde toegankelijk via een dam over de kavelsloot die leidt naar een rechte beukenlaan: de oorspronkelijke oprijlaan naar het 18de-eeuwse huis. Rechts van de beukenlaan bevindt zich de moestuin, afgescheiden door een sloot. Links van de beukenlaan en aan het einde strekt zich de Engelse landschapstuin uit. De tuin wordt gekenmerkt door een stelsel van slingerende paden, besloten beplanting en vergezichten over de open weidegrond. Tegenover de dam die toegang verleent tot de moestuin, ligt de oprijlaan naar het meest westelijke woonhuis (oorspronkelijk stond hier het koetshuis). Vanaf dit huis voert een slingerpad naar de tennisbaan, die achter een boomrijke berm is aangelegd. Noordelijk van het woonhuis ligt aan de kavelsloot een kleine steiger met bakstenen trappen en natuurstenen neuten. De beukenlaan gaat ter hoogte van de oostgrens van de moestuin over in de slingerend verlopende oprijlaan naar het tweede woonhuis, gesitueerd op de plek van de 19de-eeuwse villa. Vanaf alle zijden van het woonhuis lopen de slingerpaden door grasgrond, bezet met boomgroepen, waaronder coniferen, beuken, eiken, esdoorns, kastanjes, acacia's en rododendrons. De vergezichten vanaf het woonhuis omvatten die naar het oosten, het noordoosten en zuidoosten. Nabij het woonhuis ligt een houten brug over de noordelijke kavelsloot. Enkele delen van de slingerpaden aan de zuidoostzijde zijn slechts herkenbaar in de grond onder begroeiing van later datum. Vanaf het Ankeveensepad is de tuin bereikbaar nabij twee beeldbepalende beuken ter weerszijden van een slingerpad. Het Ankeveensepad wordt aan de noordzijde ter hoogte van deze tuin begrensd door een lindenhaag voor de kavelsloot, een bomenrij met eiken en houtwal.

De solitaire boomgroepen in de weidegrond, aan de oostzijde gedeeltelijk begrensd door een sloot, omvatten van noord naar zuid: kastanjes, beuken, lindes en eiken. Langs het Ankeveensepad eiken.

Oostelijk liggen de volkstuinen tussen een sloot en de Oude Meentweg.

Waardering

De historische park- en tuinaanleg van de buitenplaats "Sperwershof" is van algemeen belang wegens de cultuur- en tuinhistorische waarde als grotendeels gaaf bewaarde landschappelijke parkaanleg naar ontwerp van H. Copijn uit 1888 in relatie met de bebouwing en de open weidegrond met boomgroepen en het volkstuinengebied. De parkaanleg heeft tevens situationele waarde als structureel en beeldbepalend onderdeel van het beschermde dorpsgezicht van 's-Graveland.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg